

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/nagrody-i-odznaczenia-ipn/nagroda-kustosz-pamieci-narodo/nagroda-kustosz-pamieci-narodo-11/24283,Tadeusz-Kukiz-19322015.html>
03.03.2026, 00:00

Tadeusz Kukiz (1932-2015)

10.05.2016

zdjęcie Tadeusz-Kukiz

Lekarz. Popularyzator historii i kultury Kresów. Autor cyklu książek o losach obrazów maryjnych przywiezionych do Polski z Kresów po II wojnie światowej.

Urodził się 9 maja 1932 r. w Dębownicy w województwie tarnopolskim w rodzinie przodownika polskiej Policji Państwowej Mariana Kukiza i jego żony Anny. W 1940 r. jego ojciec został aresztowany przez NKWD, a w czerwcu 1941 r. zamordowany w więzieniu we Lwowie. W 1940 r. Tadeusz wraz z matką i siostrą został zesłany do północno-wschodniego Kazachstanu. Ze Związku Sowieckiego powrócił w 1946 r. Po ukończeniu studiów medycznych przez niemal trzydzieści lat prowadził w Niemodlinie (woj. opolskie) oddział chorób wewnętrznych i kierował kołem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego.

Przez wiele lat poza pracą zawodową interesował się sztuką, głównie grafiką i medalierstwem oraz bibliofilstwem. Aktywnie uczestniczył w działalności Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich oraz Związku Sybiraków. Członek Towarzystwa Przyjaciół Książki (Oddział Opolski) i Koła Miłośników Ekslibrisu we Wrocławiu.

Jeszcze w latach siedemdziesiątych zaczął gromadzić informacje o miejscowościach kresowych, z którymi związana była jego rodzina. Jego monografie poświęcone miejscowościom: Łopatyn, Radziechów, Uhnów i Kukizów to jedyne istniejące prace o tych miejscowościach.

Od lat osiemdziesiątych XX wieku zajmował się opracowywaniem dziejów Madonn Kresowych. W latach 1997-2002 opublikował serie monografii poświęconych tej tematyce, m.in. „Madonny Kresowe i inne obrazy sakralne z Kresów w diecezjach Polski”. Swoje prace publikował także w prasie krajowej i polonijnej, np. „Spotkania z Zabytkami”, „Semper Fidelis”, „Wrocławskie Wiadomości Kościelne”, „Kresy Literackie”, „Gość Niedzielny”, „Rocznik Lwowski”, „Wołanie z Wołynia”, londyński „Dziennik Polski” oraz „Biuletyn IPN”.

Publikacje Tadeusza Kukiza zawierają unikatowe informacje o dziejach oraz materialnej i duchowej kulturze Polaków na Kresach Południowo-Wschodnich i stanowią źródło dla badaczy zajmujących się sztuką sakralną na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej.

W roku 2012 został uhonorowany przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego Brązowym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Zmarł 14 maja 2015.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)